

Näkökulma kuntien tilanteesta energiatehokkuuden edistä- misen mahdollisuuksiin

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

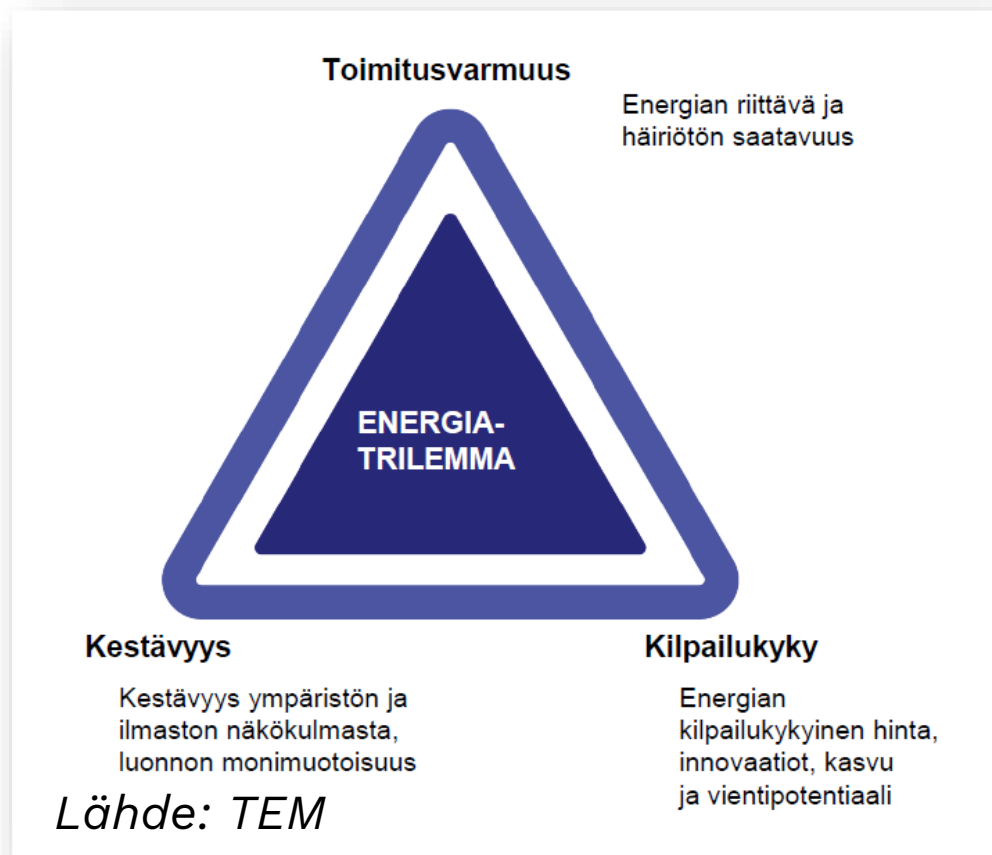
KETS-yhteyshenkilöpäivät 20. – 21.10.2020

Sisältö

- Ajankohtaista energia-alalta
- Kuntaliiton ilmasto- ja energiatoimintaa
- Kuntien rakennuskanta ja lämmitysjärjestelmät
- Yhteenveto

Suomen energiapolitiikan lähtökohdat ja Kuntaliitto

Kuntaliitto – energiateemoja:

1. Toimitusvarmuus:
 - *energiaturpeen käyttö*
 - *varautuminen*
2. Kestävyys:
 - *Energiatehokkuus (KETS!!!)*
 - *Uusiutuva energia (hajautettu energiantuotanto, biolämpö?)*
 - *Luonnon monimuotoisuus (tuulivoima, energiaturve)*
3. Kilpailukyky
 - *Kannattavat energiainvestoinnit*
 - *Käyttömenojen hallinta*

Direktiiveihin liittyviä ajankohtaisia kuntanäkökulma

- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD (laki hyväksytty 16.10.)
 - sähköautojen latauspisteet: latausvalmius- ja latauspistevelvoitteita
- Uusiutuvan energian direktiivin (RED2) kansallinen toimeenpano
 - lupa- ja hallintomenettelyt
- Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen toimeenpano
 - miten lainsäädännöllinen velvoite vaikuttaa markkinoihin?
- Energiatehokkuusdirektiivin ja RED II:n päivitys?
 - energiasaneerauksen 3 % minimivelvoitteen laajennus kunta-alalle?
- Kaukolämmön etäluku (laki voimaan 25.10.) + huoneistokoht. vesimittarit
 - KL esitti pienempien (alle 5 MW) laitosten vapauttamista velvoitteista

Ajankohtaista kotimaassa

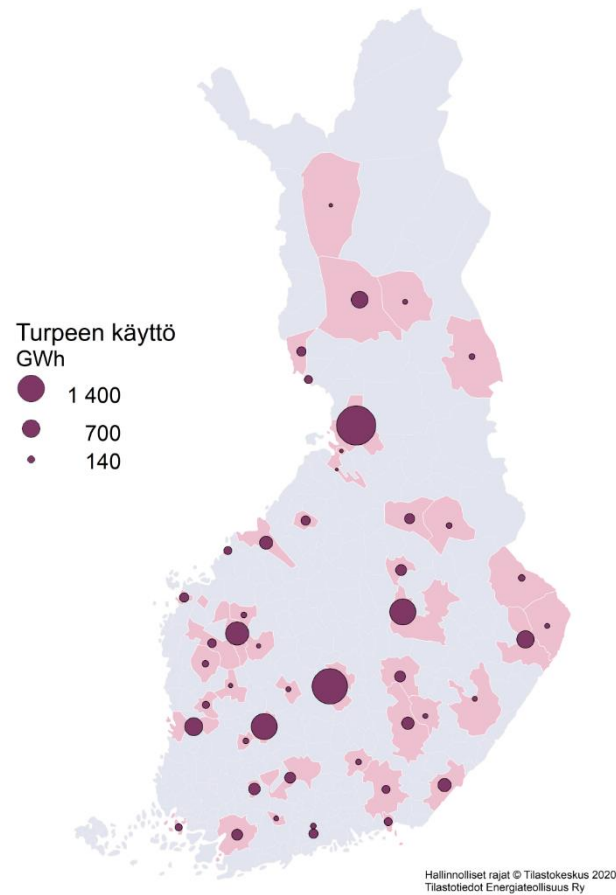
- Julkisten lataus- ja kaasuntankkaus-pisteiden tarjouskilpailu 10/2020
 - *lisätietoa: Energiavirasto*
- ARA:n latauspistetuki asuinrakennuksille yhteisöille, jatkuva haku
 - *lisätietoa: ARA*
- Energiatuki (UE, energiatehokkuus)
 - *Lisätietoa: Business Finland*
- Tuki (20/25 %) öljylämmityksestä luopumiseen kuntien rakennuksissa
 - *Lisätietoa: ARA*
- EUCF-tuki investointisuunnitelmalle, hakukierros 2/4 (kevät 2021?)
 - *lisätietoa FCG/Katri Suhonen*
- Kaukolämmön varautumis-suunnitelman teko suositeltavaa, mallipohja Huoltovarmuuskeskuksesta
 - *lisätietoa: Huoltovarmuuskeskus*
- Kuntien energiatehokkuus-sopimukseen ehtii liittyä vielä vuoden 2020 aikana
 - *Markkinointia v. 2020 loppuun*
- Liity kasvavaan kunta-alan Energiavastuuhenkilöt-verkostoon!
 - *lisätietoa: Vesa Peltola*
- Kaukolämmön päästölaskurihanke
 - *Lisätietoa: Vesa Peltola*

Hallitusohjelman ilmastopolitiikka

– missä ollaan mukana

- Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä
 - KL:n varatoimitusjohtaja Timo Reina (varalla Miira Riipilä)
- Ilmastolain uudistaminen
 - Kuntien ja alueiden rooli pohdinnassa ministeriössä
- Maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuden seurantaryhmä (Miira Riipinen; Pauliina Jalonen varalla)
- Energiaverotuksen kokonaisuudistus 2020
 - KL:n kannanmuodostus turpeenkäytön ohjaukseen, Vesa Peltola
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (VLJS)
 - Johanna Vilkuna
- Kuntien ja alueiden omien hiilineutraaliussuunnitelmien valmistelun ja ilmastotoimien toimeenpanon edistäminen
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta – työryhmä
 - Johanna Vilkuna (Vesa Peltola varalla)
- Kansallinen kiertotalousohjelma
 - Kunta- ja alueryhmä (Miira Riipinen)
- ICT-sektorin ilmasto- ja ympäristöohjelma
 - Pauliina Jalonen (Miira)
- Sektori-integraatiotyöryhmä (TEM)
 - Kaupungit ja alueet: Vesa Peltola
- Turvetyöryhmä (TEM)
 - Vesa Peltola

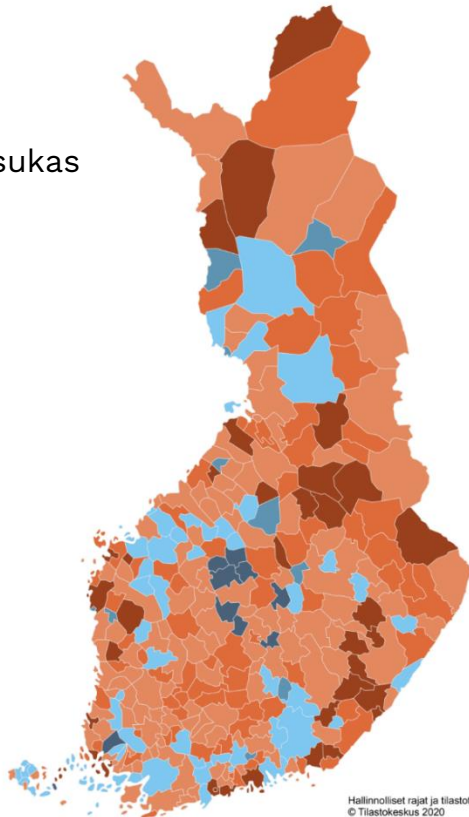
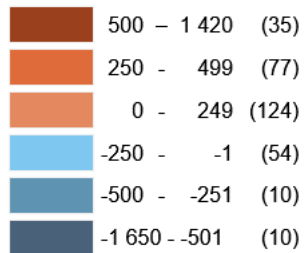
50 suurinta energiaturpeen käyttäjää

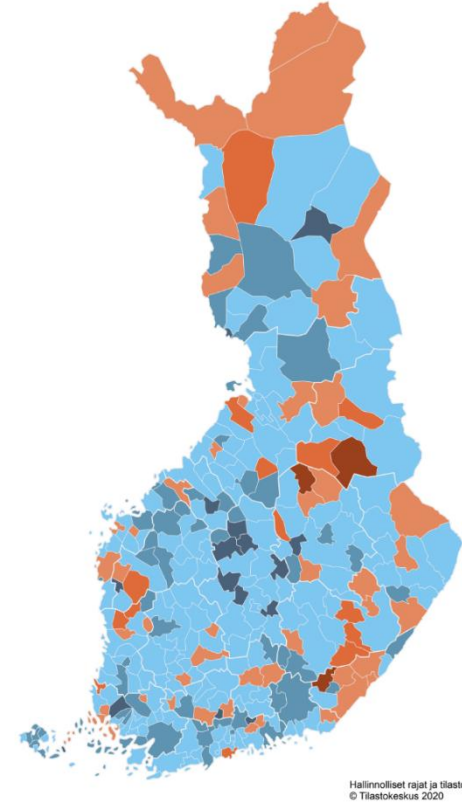
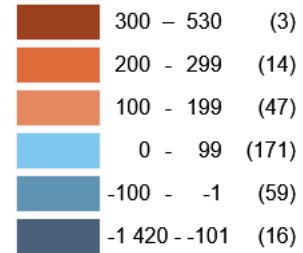
Kuntien rakennuskanta ja lämmitysjärjestelmät

Tilinpäätöksen vuosikate positiivinen mutta useimmiten liian pieni (2019)

Vuosikate 2019, €/asukas

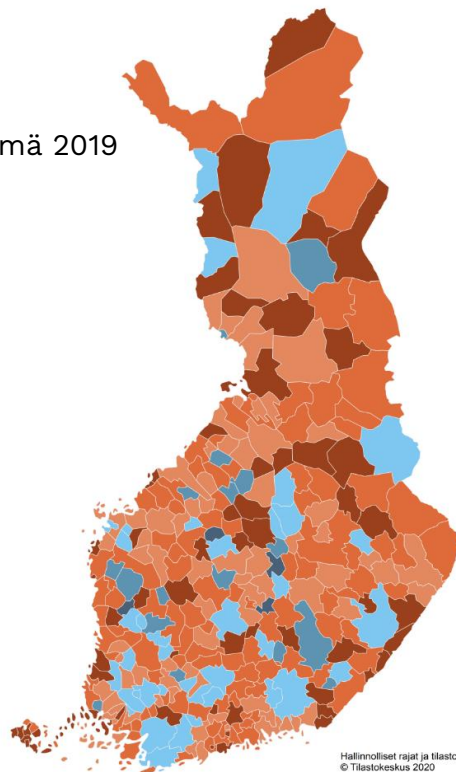
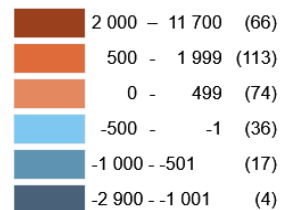
Vuosikatteen osuus poistoista 2019, %

Taseeseen kertyvä alijäämä huolestuttava kuntatalouden ilmiö

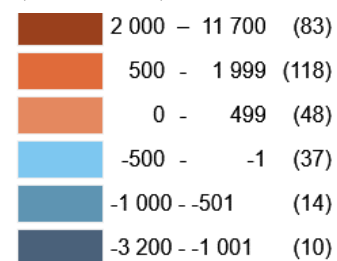
Kunnat

Kumulatiivinen taseen alijäämä 2019
(€/asukas)

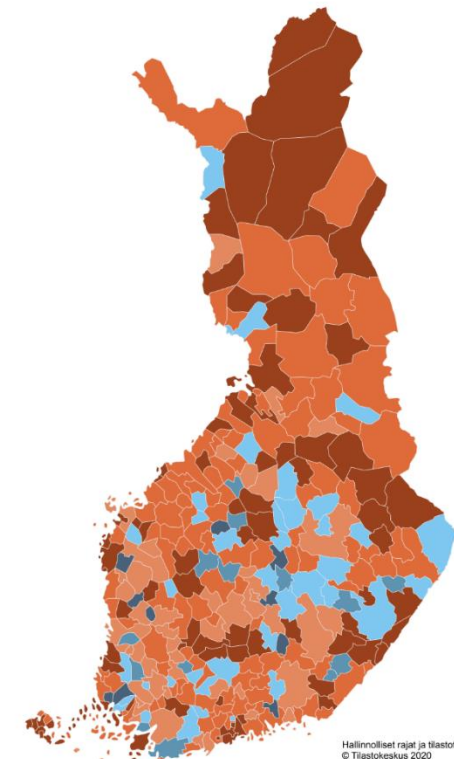
Kuntakonsernit

Kumulatiivinen taseen alijäämä 2019
(€/asukas)

Tytäryhtiöt

- Kiinteistöyhtiöt
- Energiayhtiöt
- Osa vesilaitoksista

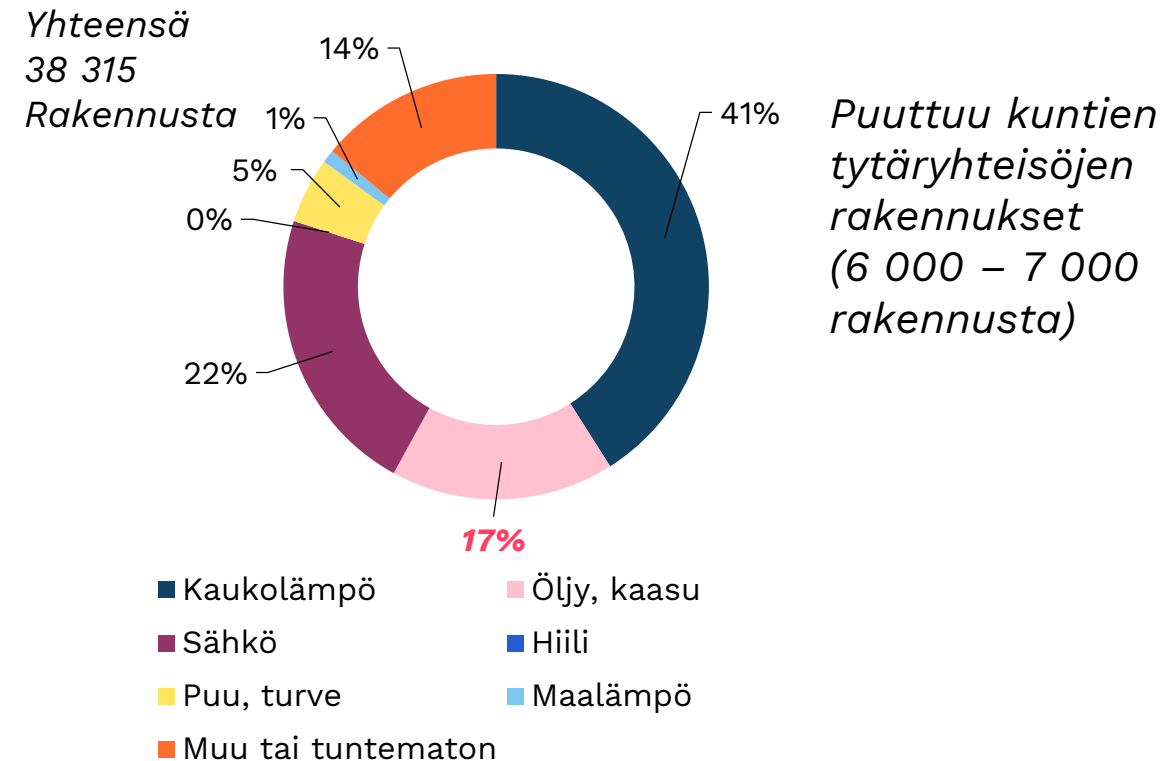

Yli 38 000 kuntaomisteista rakennusta

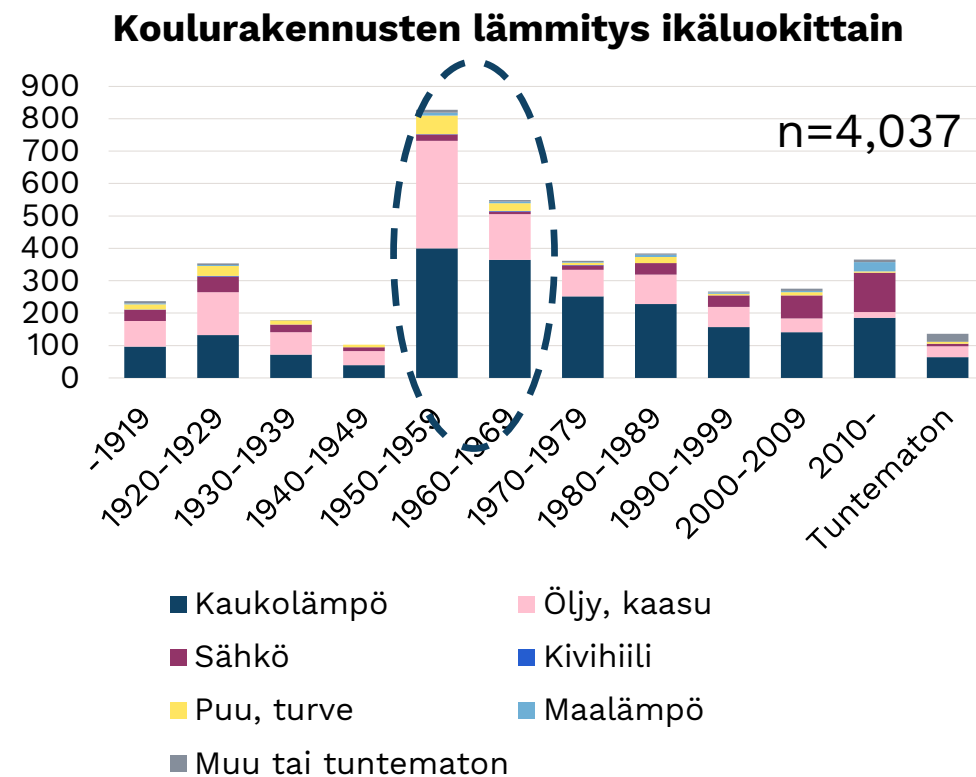
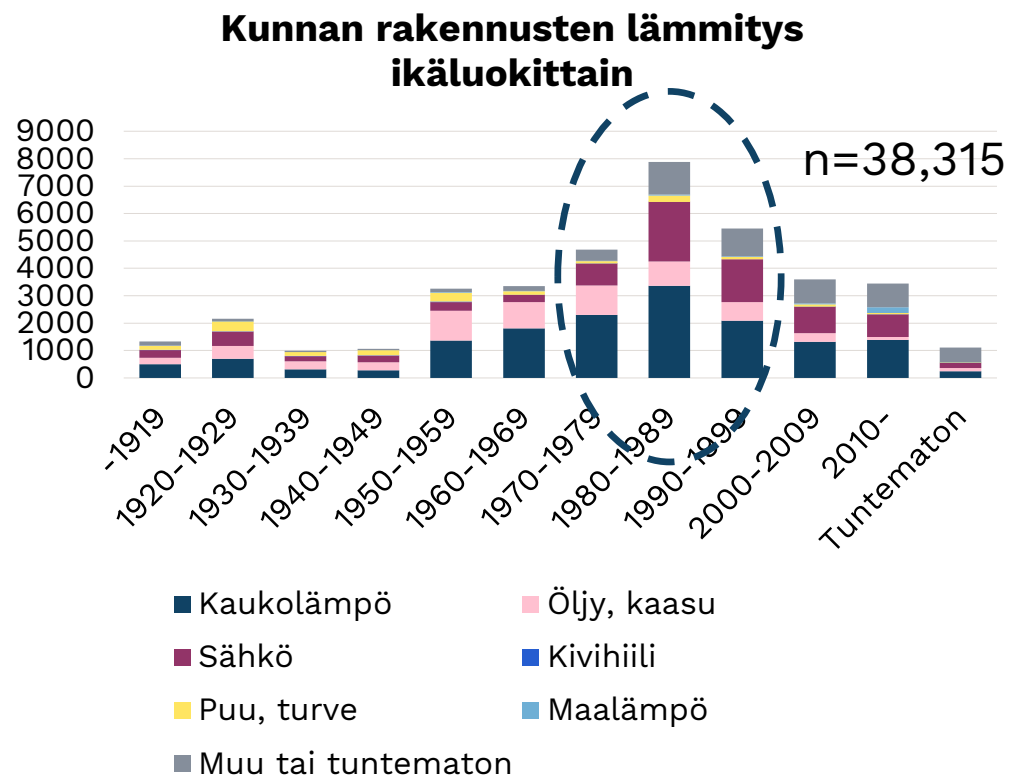
10 000 asuinrakennusta and 28 000 ei-asuinrakennusta

- Asuinrakennukset: OKT, rivitalot, kerrostalot ym.
- Ei-asuinrakennukset: päiväkodit, koulut, sairaalat, varastot, vesihuoltorakennukset, voimalaitokset
- Kaukolämpö tärkein lämmitystapa, sitten sähkö ja öljy
 - Öljylämmitteisten tilastoluvut laahaavat perässä → liian suuria

Kuntien rakennuskanta lämmitystavan mukaan

Rakentamisen huippu 1980-luvulla, kouluissa 1950-luvulla

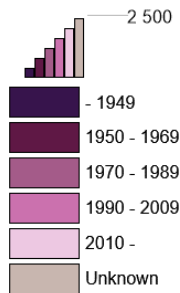

Huom! Öljylämmitteisten rakennusten tilastot eivät ilmeisesti ole ajan tasalla.

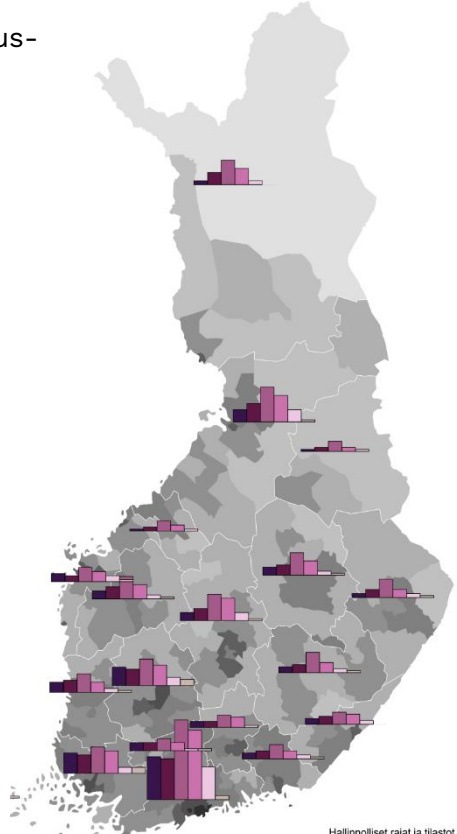
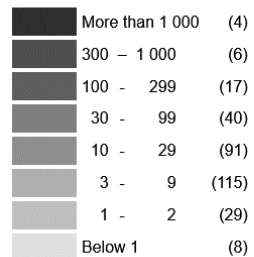
Suomessa 2/3 kuntien rakennuksista tehty ennen vuotta 1990

Kunnan rakennusten ikä maakunnittain

Koulujen määrä rakennusajankohdan mukaan
Pilarin korkeus kuvaa lukumäärää

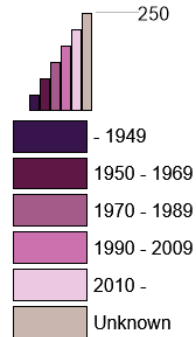
Asukastiheys, as/m²

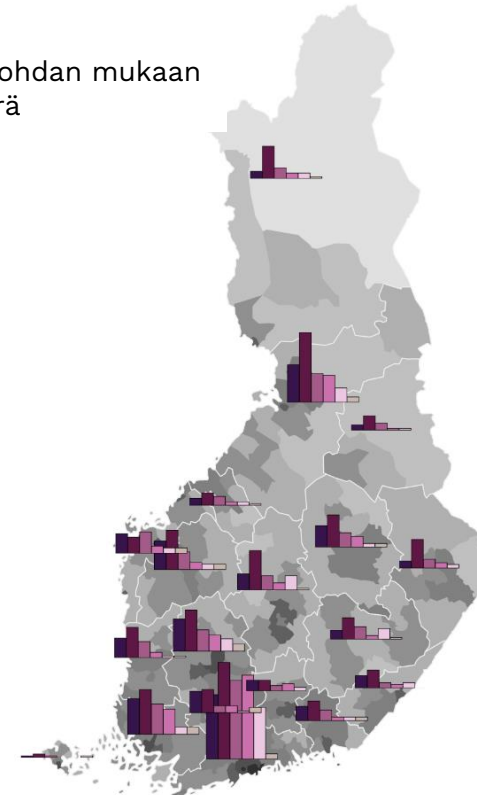
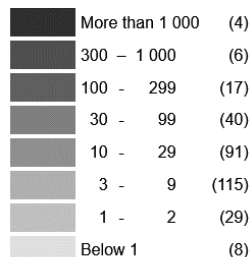
Hallinnolliset rajat ja tilastot
© Tilastokeskus 2020

Koulurakennusten ikä maakunnittain

Koulujen määrä rakennusajankohdan mukaan
Pilarin korkeus kuvaa lukumäärää

Asukastiheys, as/m²

Hallinnolliset rajat ja tilastot
© Tilastokeskus 2020

Koulurakennukset

- alakoulut
- yläkoulut
- lukiot

Kuntien ilmastotyö

ILMASTO- KUNNNAT

Tukea kuntien tavoitteelliseen ilmastotyöhön

www.kuntaliitto.fi/ilmastokunnat pauliina.jalonen@kuntaliitto.fi #ilmastokunnat

Kuntien ilmastotyön tukimateriaali

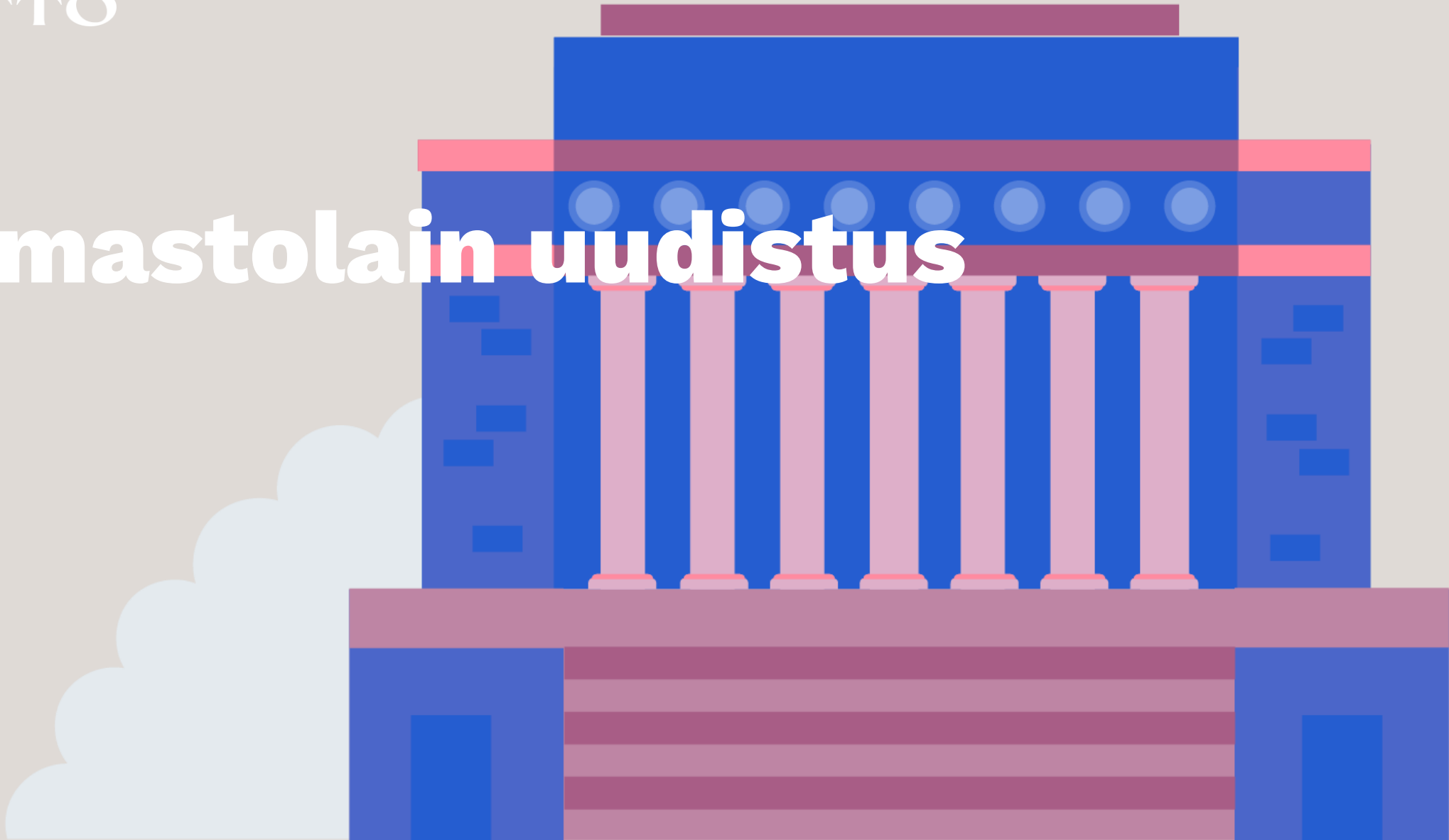

Miten ilmastomuutokseen voidaan vaikuttaa kunnissa? Tukipaketti kuntien ilmastotyön tueksi julkaistu

Kuntaliitto on julkaissut tukipaketin kuntien ilmastotyön tueksi. Paketin video ja opas on tarkoitettu tukemaan kuntien johtoa ja päätöksentekijöitä ilmastotyön hahmottamisessa ja suunnittelemisessa.

[Tukipaketti kuntien ilmastotyön tueksi](#)

Ilmastolain uudistus

ILMAVA

Ilmastojohtamisen valmennus kunnille

Kuntien Ilmastokonferenssi 2020

Siirtyy 2.-3.6.2021

Merkitse päivämäärät ylös kalenteriin ja pysy kuulolla lisätiedoista!

Yhteenveto

Kunnilla selkeä rooli energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian alueella

KUNNAT OVAT

- ammattimaisia energiateknologian ja -menetelmien käyttäjiä
- oivallisia testikenttiä energia-alan T&K-toiminnalle
- kiinnostuneita uuden tekniikan laajasta käytöstä, jos se on myös kustannustehokasta
- mahdollistajia paikallisella tasolla (kaavoitus ym.)

KUNNAT EIVÄT OLE

- teknologian kehittäjiä
- energiantoimittajia
- lakien ja säädösten laatijoita
- **lypsylehmiä!!**

**Ilmasto- ja energiavoitteet
kovenevat – hyvä yhteistyö
välttämätöntä:**

- **Valtiovalta**
- **Kuntasektori**
- **Energiayhtiöt**
- **Valmistajat ja
palveluntarjoajat**

Kiitos!

Vesa Peltola

P. 09 771 2054

vesa.peltola@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

The background is an abstract composition of paint splatters and textures. The top right is a solid bright yellow. The bottom left features a diagonal band of blue and red splatters. The rest of the image is a mix of yellow, white, and blue splatters of various sizes.

KUNTA LIITTO